

Pohoršujúca sloboda

Spracované podľa knihy Neodolateľný rebel od Johna Eldredge

Ježiš začína svoje verejné vystupovanie známou rečou na vrchu. Je to jeho „veľká chvíľa“. Detailne vysvetľuje, ako chápe život, ktorý sa má páčiť Bohu, takpovediac, vykolíkoval si vlastné územie:

Reč na vrchu (Mt 5 – 7)

1 Keď Ježiš videl zástupy, vystúpil na vrch, sadol si a jeho učeníci pristúpili k nemu.

2 Prehovoril a začal ich učiť:

<i>Blahoslavenstvá...</i>	<i>O modlitbe</i>
<i>Soľ zeme a svetlo sveta</i>	<i>Pánova modlitba</i>
<i>O zákone</i>	<i>O pôste</i>
<i>Nezabiješ...</i>	<i>O pokladoch v nebi</i>
<i>O cudzoložstve</i>	<i>O ustarostenosti</i>
<i>O rozvode</i>	<i>O posudzovaní iných</i>
<i>O prísaha</i>	<i>O vypočutí modlitieb</i>
<i>O odplate</i>	<i>O spolunažívaní</i>
<i>O láske k nepriateľom</i>	<i>O falošných prorokoch</i>
<i>O almužne</i>	<i>O dvoch staviteľoch</i>

Teraz, keď práve Jeho „hviezda“ vychádza, zástupy sú čoraz početnejšie a náboženský vodcovia pozorujú každý Jeho krok. Sleduj, čo Ježiš urobí:

1 Keď Ježiš zostúpil z vrchu, išli za ním veľké zástupy. 2 Tu prišiel k nemu malomocný, klaňal sa mu a hovoril: Pane, ak chceš, môžeš ma očistiť. 3 On vystrel ruku, dotkol sa ho a povedal: Chcem, buď čistý. A hneď bol čistý od malomocenstva.

(Mt 8, 1 – 3)

Znie to ako celkom príjemný biblický príbeh – kým pochopíme, čo vlastne Ježiš urobil. Najprv – samotné malomocenstvo. Asi nikto z nás ešte nestretol v skutočnosti „malomocného“. Dnes máme namiesto malomocenstva AIDS. Možno si spomenieme na tú paniku kedysi, keď sa táto choroba objavila. Ľudia sa báli ísť aj k zubárovi z obavy, že niečo chytiť.

Spomínaného muža si môžeš predstaviť ako človeka v poslednom štádiu AIDS – vychudnutého, takmer bez vlasov, ťažká artikulácia, tvár posiata vredmi.

A potom je tu postoj Židov k voči týmto nakazeným.

V Knihe Levitikus sa píše:

45 Malomocný, postihnutý touto chorobou, bude mať roztrhnuté šaty, vlasy na hlave neupravené, bradu zakrytú a bude volať: Nečistý, nečistý! 46 Po celý čas zostane nečistý. Je nečistý, bude bývať oddelene, bydlisko bude mať mimo tábora.

Potrhané šaty, neupravené vlasy... Reč je o verejnom zavrnutí. Ak sa niekto v tom čase priblížil k malomocnému na vzdialenosť kratšiu ako by dohodil kameňom, riskoval svoju dobrú povesť a reputáciu.

Chorý muž prichádza k Ježišovi, nie však priveľmi blízko. A čo robí Ježiš? Vystiera ruku a dotýka sa ho.

Vieme, že Ježiš sa nepotrebuje človeka dotknúť, aby ho uzdravil. V písme si môžeme prečítať viacero prípadov, keď povedal iba slovo a človek bol uzdravený. Ale teraz sa ho dotýka. Prečo?

Evanjelista Marek píše, že sa nad ním „zlutoval“. Ten, ktorý je pevný a nechvejný sa v skutočnosti ochotne zlutova, ak má na to správny dôvod. Tento chorý potrebuje práve túto jedinou vec, už dávno sa ho nikto nedotkol. Túžobne lačniť po ľudskom dotyku je horšie ako po telesnom pokrme.

Teraz je však aj Ježiš nečistý. Prinajmenšom v očiach náboženských predstaviteľov.

Je to pohoršujúca sloboda.

Ježiš však vo svojej službe pokračuje. V tomto bode však je dôležitá jeho dôveryhodnosť, najmä ak si vezmeme do úvahy fakt, že svojim nedávnym husárskym kúskom (čítanie písme v synagóge a potom jeho zmiznutie) a *Rečou na vrchu* začal vyvolávať posmešné poznámky u náboženských vodcov, tak týmto činom sa Ježiš takmer diskvalifikuje.

Avšak nezdá sa, že by sa Ježiš o to nejako zaujímal. Ježiš vie, čo robí. Vo svojej reči na vrchu úplne mení ich chápanie dobra a láskavosti. Posúva pojem spravodlivosti zvonka dovnútra. Ide o svätosť, ktorá vyžaduje oveľa viac, než niekoho, kto prevracia legalizmus ako káru s ovocím.

Podme sa teda pozrieť opäť na Ježišovu ochotu riskovať a všimnime si jeho absolútnu slobodu a nenútenosť v známom príbehu „ženy pri studni“:

(Ježiš) 3 opustil Judsko a odišiel znova do Galiley. 4 No musel prejsť cez Samáriu. 5 Dostal sa tak do samaritánskeho mesta menom Sychar, blízko pozemku, ktorý dal Jakub svojmu synovi Jozefovi. 6 Tam bola Jakubova studňa. Ježiš bol ustatý z cesty, a tak si sadol k studni. Bolo asi šesť hodín. 7 Tu prišla istá samaritánska žena nabráť si vody. Ježiš jej povedal: Daj sa mi napiť! 8 Jeho učeníci totiž odišli do mesta nakúpiť potravu. 9 Samaritánka mu povedala: Ako to, že ty, Žid, žiadaš odo mňa, Samaritánky, aby som sa ti dala napiť? Židia sa totiž so Samaritánmi nestýkajú. (Jn 4, 3 – 9)

O čo tu vlastne ide? Židia opovrhujú samaritánmi a vôbec sa s nimi nerozprávajú. Okrem toho by židovský muž neprehovoril so samaritánskou ženou, nehovoriac o rabbim, ten by s ňou absolútne nikdy neprehovoril. A ešte jeden detail – táto žena vedie neviazaný sexuálny život. Žije veľmi nerozvážne, a to v čase, keď zloprajnosť pod rúškom zákona dovoľovala takéto ženy ukameňovať.

Máme tu teda židovského muža a samaritánsku ženu, ktorí sa stretávajú pri studni. Navzdory všetkým zvyklostiam, začína muž rozhovor. Čo si má táto žena myslieť? Toto stretnutie je poburujúce hneď od začiatku.

Ježiš však ani na chvíľu nezaváha; je úplne slobodný od všetkých náboženských a sociálnych predsudkov typu: „Takto to robia poriadni ľudia.“ Ochotne podstupuje riziko straty dobrej povesti.

Ešte sa k tomuto príbehu vrátime.

Zdá sa, že Ježiš prejavuje svoju slobodu najradikálnejšie v súvislosti s náboženskými zvyklosťami farizejov. Jeho postoj dodržiavaniu príkazov v sobotu priam šokuje:

1 V tom čase šiel Ježiš v sobotu cez obilné pole. Učeníci boli hladní, a tak začali trhať klasy a jesť. 2 Zbadali to farizeji a povedali mu: Pozri, tvoji učeníci robia to, čo nie je dovolené robiť v sobotu. 3 On im však povedal: Nečítali ste, čo urobil Dávid, keď bol hladný aj so svojou družinou? 4 Ako vošiel do Božieho domu a ako jedli posvätné chleby, ktoré nesmel jesť ani on, ani tí, čo boli s ním, iba sami kňazi? 5 Alebo či ste nečítali v zákone, že v sobotný deň kňazi v chráme znesväcujú sobotu, a sú bez viny? 6 Hovorím vám: Tu je niečo viac ako chrám. 7 Keby ste boli spoznali, čo znamená: Milosrdenstvo chcem, a nie obetu, neboli by ste odsúdili nevinných. 8 Ved' Syn človeka je pánom nad sobotou.

(Mt 12, 1 – 8)

Ježišovi študenti, onedlho už Jeho vyslanci, evidentne a krikľavo porušujú sobotu. A Ježiš ich bráni. Uvedomme si, že práve preto si vtedajší mocipáni mysleli, že je nebezpečný. A On naozaj je. V ich myslení Ježiš trvalo porušuje zákon a navádza aj iných, aby robili to isté. Pokladajú ho za rebela a rušiteľa zavedeného poriadku, a že ako taký musí zomrieť.

Aby sme pochopili, čo ženie tohto muža vpred, musíme si uvedomiť rozdiel medzi zákonmi Boha a zákonmi ľudí, no ešte väčší je rozdiel medzi duchom a literou zákona.

Pozrime sa teda na to, čo hovorí kniha *Genezis* o sobote:

2 Siedmeho dňa Boh dokončil svoje dielo, ktoré konal, a siedmy deň si Boh odpočinul od všetkého, čo utvoril. 3 Boh požehnal siedmy deň a posvätil ho, lebo v ten deň Boh odpočíval od všetkých diel, ktoré utvoril.

(Gen 2 –3)

Židia tomu veľmi dobre rozumeli. Skrátka, v sobotu nemali pracovať.

21 Šesť dní budeš robiť, v siedmy deň však zachováš sobotu. Aj v čase orby a žatvy zachováš sobotu!

(Ex 34, 21)

Okrem iného Ježiš povedal, že sobota je tu pre človeka, nie naopak. Inými slovami, nie my sa máme podriaďovať sobote, ale sobota má slúžiť nám.

Autor knihy spomína jednu kresťanskú univerzitu, na ktorej boli študenti zaťažení mimoriadnymi študijnými nárokmi, takže spánkový deficit bol každodennou samozrejmosťou. Nikto nepotreboval odpočívať v nedeľu viac, ako títo študenti. Namiesto toho, aby ich v nedeľu odbremenili od pracovných povinností, univerzita im pridala ešte jednu povinnosť navyše. Takto vlastne ľudia znesväcujú ducha zákona, zatiaľ čo predstierajú, že si ho ctia. Vedenie univerzity však malo svoje dôvody a za každú cenu bojovali za dodržiavanie pravidiel, ktoré sami vytvorili. Takáto tvorba pravidiel a zásad v skutočnosti skončí tým, že človeku zatvrdí srdce voči Bohu a utuží v ňom farizejstvo. Niet sa čo čudovať, že Ježiš všetky tieto nezmysly nenávidí.

1 Vtedy prišli k Ježišovi farizeji a zákonníci z Jeruzalema a opýtali sa ho: 2 „Prečo tvoji učeníci prestupujú obyčaje otcov? Ved' si neumývajú ruky, keď jedia chlieb.“ 3 On im odvetil: „A vy prečo prestupujete Božie prikázanie pre svoje obyčaje? 4 Lebo Boh povedal: „Cti svojho otca i matku“ a: Kto by zlorečil otcovi alebo matke, musí zomrieť.“ 5 Vy však hovoríte: „Keď niekto povie otcovi alebo matke: Všetko, čím by som ti mal pomáhať, je obetný dar, 6 ten už nemusí ctiť svojho otca.“ A zrušili ste Božie slovo pre svoje obyčaje. 7 Pokrytci! Dobre o vás prorokoval Izaiáš, keď povedal: 8 „Tento ľud ma uctieva perami, ale ich srdce je ďaleko odo mňa. 9 No darmo si ma ctia, lebo náuky, čo učia, sú iba ľudské príkazy.“ 10 Potom zavolať k sebe zástup a

povedal im: „Počúvajte a pochopte: 11 Človeka nepoškrňuje to, čo vchádza do úst, ale čo vychádza z úst, to poškrňuje človeka.“ 12 Tu pristúpili učeníci a povedali mu: „Vieš, že sa farizeji pohoršili, keď počuli, čo si povedal?“ 13 On im odpovedal: „Každú rastlinu, ktorú nezasadil môj nebeský Otec, vytrhnú aj s koreňom. 14 Nechajte ich. Sú slepými vodcami slepých. A keď slepý vedie slepého, obaja padnú do jamy.“ 15 Peter mu na to povedal: „Vysvetli nám toto podobenstvo.“ 16 On odvetil: „Ešte ani vy nechápate? 17 Nerozumiete, že všetko, čo vchádza do úst, ide do brucha a vylučuje sa do stoky? 18 Ale to, čo vychádza z úst, pochádza zo srdca a poškrňuje človeka. 19 Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie. 20 Toto poškrňuje človeka; ale jest' neumytými rukami, to človeka nepoškrňuje.“

(Mt 15, 1 – 20)

Počuješ to znechutenie? Pokrytci! Slepí vodcovia! Ježiš vo svojej Reči na vrchu predkladá hlbší a pravdivejší pohľad na svätosť. Problémy a ťažkosti sa začínajú vždy najprv vo vnútri, až potom vyjdú na povrch. Porušuješ príkaz o zachovávaní soboty, ak si v nedeľu večer prácou vyčerpaný. Aj náboženskými aktivitami.

Naučiť sa žiť v slobode, v akej žil Ježiš, je zložitá, a to z mnohých dôvodov. Spomenieme aspoň dva. V prvom rade existujú ľudia, ktorí by takúto slobodu pokladali za ospravedlnenie toho, že žijú, ako to vyhovuje im. Mnohí si v dnešnej dobe povedia: „Nestaraj sa, čo si o Tebe myslia tí druhí.“ Sloboda týchto ľudí je však drsná a skazená.

Potom je tu druhý prípad – ľudia, ktorí odmietajú slobodu, ktorú ponúka Ježiš, zo strachu, čo by si ľudia mohli o nich pomyslieť (čo je, ironicky, hriech), alebo z obavy, aby náhodou „neupadli do nemorálnosti“.

Vyjadrime to presne a zreteľne – podstatou škandalózne slobody, ktorú nám Ježiš predkladá ako vzor, je pochopenie oveľa náročnejšej svätosti, než akú si kedy predstavitelia falošnej nábožnosti vytvorili. Spomeň si, čo Ježiš povedal:

20 Preto vám hovorím: Ak vaša spravodlivosť nebude väčšia ako spravodlivosť zákonníkov a farizejov, nevojdete do nebeského kráľovstva.

(Mt 5, 20)

Toto sa však udeje jedine vďaka vnútornej revolúcii, zmenou srdca. Keď budeme mať srdce podobné Ježišovmu. Ešte jeden príklad:

36 Ktorýsi farizej ho pozval, aby s ním jedol. On vošiel do farizejovho domu a sadol si k stolu. 37 V meste bola istá žena, hriešnica. Keď sa dozvedela, že je hosťom vo farizejovom dome, priniesla alabastrovú nádobu s voňavým olejom, 38 s plačom pristúpila zozadu k jeho nohám, začala mu slzami máčať nohy a utierala mu ich svojimi vlasmi, bozkávala mu ich a natierala voňavým olejom.

(Lk 7, 36 – 38)

Ďalšia škandalózna scéna! Táto hriešnica utierala Ježišovi nohy svojimi vlasmi a bozkávala mu ich. Veľmi dôverné stretnutie. Očividne sa už prestala starať o to, čo si o nej „slušní ľudia“ pomyslia, a Ježiš vôbec nevyzerá na to, že by jej to chcel vyčítať. Mimoriadne zarážajúce je to v spoločnosti ľudí, ktorí sú pod vplyvom falošnej nábožnosti, pretože ich svet riadi ľudský strach a obavy.

39 Keď to videl farizej, ktorý ho pozval, povedal si v duchu: „Keby tento bol prorokom, vedel by, kto a aká je to žena, čo sa ho dotýka, že je to hriešnica.“

(Lk 7, 39)

○ Stalo sa vám niekedy, že ste v kostole uvideli človeka, o ktorom bolo známe, že kedysi viedol nezriadený život alebo bol možno za socializmu presvedčeným komunistom? Čo ste si v tej chvíli mysleli o ňom?

Povýšené farizejstvo týchto ľudí je poriadne silná káva. Ten, ktorý Ježiša pozval na obed, je hriešnik. Aj predstavený synagógy je hriešnik. Ježiš však teraz reaguje trpezlivo – tento farizej je podľa všetkého otvorený na to, aby pochopil dobro týmto novým spôsobom:

40 Ježiš mu vrazil: „Šimon, mám ti niečo povedať.“ On odvetil: „Povedz, Učiteľ!“ 41 „Istý veriteľ mal dvoch dlžníkov. Jeden dlhoval päťsto denárov, druhý päťdesiat. 42 Keďže nemali skadiaľ dlžobu splatiť, odpustil ju obidvom. Ktorý z nich ho bude mať radšej?“ 43 Šimon odpovedal: „Myslím, že ten, ktorému viac odpustil.“ On mu povedal: „Správne usudzuješ.“

(Lk 7, 40 – 43)

Hneď na to, ako zachránil Šimona, sa Ježiš sústreďí na vzácne srdce tejto statočnej ženy, ktorá vošla do domu s toľkou odvahou a tiež pokorou. Hostia ju sledujú opovrhlivým pohľadom, ale Ježiš sa jej zastáva:

44 Potom sa obrátil k žene a Šimonovi povedal: „Vidíš túto ženu? Vošiel som do tvojho domu, a nedal si mi vodu na nohy. Ale ona slzami zmáčala moje nohy a svojimi vlasmi ich poutierala. 45 Nepobozkal si ma. Ale ona odvtedy, ako som vošiel, neprestala mi nohy bozkávať. 46 Hlavu si mi olejom nepomazal. Ona mi voňavým olejom nohy natrela. 47 Preto ti hovorím: Odpúšťajú sa jej mnohé hriechy, lebo veľmi miluje. Komu sa menej odpúšťa, menej miluje.“ 48 A jej povedal: „Tvoje hriechy sú odpustené.“ 49 Vtedy tí, čo s ním stolovali, začali si hovoriť: „Ktože je to, že aj hriechy odpúšťa?“ 50 On však povedal žene: „Tvoja viera ťa zachránila. Chod' v pokoji!“

(Lk 7, 44 – 50)

Ak nepochopíš, o čo v tomto príbehu ide, nepochopíš ani kresťanskú svätosť. A určite nepochopíš ani Ježiša.

Tento muž je slobodný – slobodný od všetkého, čo si ľudia myslia, slobodný od falošnej nábožnosti a jej bremien. Ľuďom sa to nebude páčiť, nepochopia to, dospejú k falošným záverom, budú na všeličo poukazovať. Ježiš je však slobodný aj od toho.

Čím viac sa zaľúbiš do Ježišovej skutočnej dobroty, ktorá je tou pravou dobrotou, tým viac sa ti sprotiví predstieranie falošnej nábožnosti a plytkej morálky. Ježiš má neskrtnú slobodu toho, kto je zrodený z hlbokéj a dôkladnej svätosti .

Obozretnosť

Avšak, musíme si byť stále vedomí toho, že Ježiš pôsobí na nepriateľskom území a jeho nepriatelia sú stále v strehu a číhajú na príležitosť ako by ho mohli chytiť, Jeho osobnosť je pre nich príliš dynamická a nebezpečná.

Keď Ježiš posielal svojich učeníkov, aby vyučovali, je to ako rada vystrihnutá z tréningového manuálu CIA alebo tréningového stretnutia revolučnej bunky:

16 Hľa, posielam vás ako ovce medzi vlkov. Budte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice.

(Mt 10, 16)

Časť o holubiach sa nám páči, znie tak milo. Ale čo tá druhá časť? Opatrní ako hady? Keď počujeme o niekom hovoriť, že je ako had, to sa nám nezdá zlučiteľné s obrazom dobrého kresťana. Ale Ježiš to tak povedal. Strhnime teda z toho závoj falošnej nábožnosti. Určite si mnohí spomenú na Ducha, ktorý zostúpil na Ježiša v podobe holubice. Ale čo sa týka hada – títo Židia si ho okamžite spoja s falošníkom z rajskej záhrady.

Akí teda máme byť? Ježiš nám chce povedať: „Pozrite, toto je nebezpečný svet. Berte to vážne! Posielam vás do Konga s vreckovým nožíkom. Ste ľahkým terčom, preto musíte byť svätí a musíte byť chytrí a obozretní.“

Vráťme sa trochu späť. Spomeňme si na súvislosti s Ježišovým životom: útek do Egypta, vražda neviniatok. Posledné roky svojho verejného účinkovania sa vyhýbal mestám, lebo všade na neho číhali hrdlorezi. Bol prenasledovaný muž. Stále si uvedomuje, že operuje na nepriateľskom území a k tomu chce vycvičiť aj svojich nasledovníkov, aby pokračovali v Jeho diele aj po Jeho odchode.

Ježiš svojím učením rozvráti počas nasledujúcich rokov celý židovský systém, a to veľmi dôkladne. Všetko postaví na hlavu a ešte aj obráti naruby. Svet už nikdy nebude taký ako pred tým. Mocných, žijúcich pod rúškom falošnej nábožnosti, musí Ježiš ustavične vyvádzať z rovnováhy.

17 Nemyslite si, že som prišiel zrušiť Zákon alebo Prorokov; neprišiel som ich zrušiť, ale naplniť. 18 Veru, hovorím vám: Kým sa nepominie nebo a zem, nepominie sa ani jediné písmeno, ani jediná čiarka zo Zákona, kým sa všetko nesplní. 19 Kto by teda zrušil jediné z týchto prikázaní, čo aj najmenšie, a tak by učil ľudí, bude v nebeskom kráľovstve najmenší.

(Mt 5, 17 – 19)

Celý zástup tým okamžite donútil zamyslieť sa nad svojou mravnosťou, čím absolútne zmiatol náboženskú políciu. A konflikt sa stupňuje. Ježiš sa však do ničoho nedá zatiahnuť. Pokračuje v manévrovaní:

15 Vtedy farizeji odišli a radili sa, ako by ho podchytili v reči. 16 Poslali k nemu svojich učeníkov a herodiánov so slovami: „Učiteľ, vieme, že vždy vravíš pravdu a podľa pravdy učíš Božej ceste. Neberieš ohľad na nikoho, lebo nehľadáš na osobu človeka. 17 Povedz nám teda, čo si myslíš: Slobodno platiť cisárovi daň, či nie?“ 18 Ale Ježiš poznal ich zlomyseľnosť a povedal: „Čo ma pokúšate, pokrytci?! 19 Ukážte mi daňový peniaz!“ Oni mu podali denár. 20 Spýtal sa ich: „Čí je tento obraz a nápis?“ 21 Odpovedali mu: „Cisárov.“ Tu im povedal: „Dávajte teda, čo je cisárovo, cisárovi, a čo je Božie, Bohu.“ 22 Keď to počuli, zadivili sa, nechali ho a odišli.

(Mt 22, 15 – 22)

Nevlákajú Ježiša do pasce. Rímskym prisluhovačom, ktorí hľadajú dôvod, prečo ho udať cisárovi, vyrazí dych, keď povie: „Dávajte cisárovi, čo je cisárovo,“ a sám sa prezentuje ako dobrý Žid, keď povie: „A Bohu, čo je Božie.“ Všimli ste si, aký je Ježiš duchaplný a obratný? A zároveň chytrý a obozretný ako had.

Ježiš však svoju duchaplnosť a obratnosť využíva v prvom rade pri ľuďoch, ktorých srdcia sa snaží získať. A to je oveľa náročnejšia úloha.

Vráťme sa k príbehu o žene pri studni. Pripomeňme si – slobodný Žid a rozvedená Samaritánka. Sú sami a muž nadväzuje rozhovor. Žena vie, že to vzbudzuje pohoršenie. „Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?“ Poslušnejšia Palestínčanka z prvého storočia, ktorá nemala takmer žiadne práva, by totiž načerpala vodu asi bez jediného slova, nech by si myslela čokoľvek. Táto však má svoju hlavu.

10 Ježiš jej odpovedal: „Keby si poznala Boží dar a vedela, kto je ten, čo ti hovorí: ‘Daj sa mi napiť,’ ty by si poprosila jeho a on by ti dal živú vodu.“

(Jn 4, 10)

Jej argument je výzvou do boja:

11 Žena mu povedala: „Pane, ani vedro nemáš a studňa je hlboká. Odkiaľ máš teda živú vodu?“

(Jn 4, 11)

Akoby sme ju videli – jedna ruka vbok, v druhej džbán, hlavy naklonená v geste zvedavosti. A potom hlasom podfarbeným rasovým napätím dodáva:

12 „Si azda väčší ako náš otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on sám i jeho synovia a jeho stáda?“

(Jn 4, 12)

Židia nenávideli Samaritánov preto, že boli miešanci. Žena tým, že spomenula Jakuba, akoby provokovala: „Ty si myslíš, že si lepší ako ja?“ Táto ironická poznámka stojí za poriadnu odpoveď. Ale počkať – Ježiš jej nesadá na lep. Naopak, nástrahu teraz chystá On:

13 Ježiš jej odvetil: „Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný. 14 Ale kto sa napije z vody, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky. A voda, ktorú mu dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ 15 Žena mu vravela: „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“ 16 Povedal jej: „Chod, zavolaj svojho muža a príď sem!“ 17 Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: Nemám muža,“

(Jn 4, 13 – 17)

Žena chrlí piate cez deviate: najprv je prekvapená, potom sa hnevá, bráni sa, zas je vlúdna, prejavuje záujem. *Nemám muža* – nie som vydatá. Technicky vzaté má pravdu, ale žije s nejakým mužom.

Tak, a teraz ju má Ježiš tam, kde ju chcel mať:

Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: Nemám muža,“ 18 lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž. To si povedala pravdu.“

(Jn 4, 17 – 18)

Ježiš je veľmi chytrý, hravý a obozretný. Bolo by zaujímavé vedieť, na ako dlho tam tá žena onemela, keď jej Ježiš vymenoval tajomstvá jej života. Všimni si, že jej nevymietol do očí šieste prikázanie. Jednoducho jej povedal, že vie, čo pred ním skrýva. Vyhráva nad ňou na celej čiare. Musí sa na ňu usmievať, pretože žena už nebojuje.

**25 Žena mu vravela: „Viem, že príde Mesiáš, zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.“
(Jn 4, 25)**

Toto je najpokornejšia vec, ktorú doteraz povedala. V skutočnosti sa vlastne spýtala: „Si ten, kto si myslím, že si?“ A potom jej On jednoducho odpovie: „Áno.“

Ježiš sa úplne zmocnil jej srdca, takže hneď uteká do dediny, aby všetkým o ňom porozprávala. A Ježiš vo svojej veľkorysosti zostáva u nich tri dni.

Jeho majstrovské umenie oceniš len do tej miery, do akej pochopíš zložitost' mívového poľa, po ktorom sa pohybuje. Postupuje proti kniežat'u temnôt a v stávke je srdce človeka. Ježiš nevyužíva skratku presilovky. Nikoho nenúti, aby ho nasledoval. Žiadneho človeka neovplyvňuje ohromujúcimi ukázkami svojho majestátu. Presviedča, konfrontuje, oslobodzuje, uzdravuje, strieľa bez výstrahy a potom používa nástrahu. Svojím životom poskytuje ľuďom ten najpôsobivejší a najpresvedčivejší pohľad na Boha. Ukazuje im nesmiernu príťažlivosť svätosti, pričom rozbíja glazúru falošnej nábožnosti. Ak sa však aj napriek tomu rozhodnú odísť, nechá ich tak.

Ježišovu duchaplnosť a chytrnosť nedoceňujeme, lebo vytrvalo lipneme na svojom naivnom pohľade na svet. Chceme len, aby bol život jednoduchý, aby bol život dobrý. Nechceme sa porátať zo zlom, a preto sa radšej tvárime, že ani nemusíme. Netúžime ani poradiť si s hriechom. Akoby naše poslanie a naša úloha znamenala pre nás čosi iné ako pre Ježiša. Aj napriek tomu, že povedal: „**Ako mňa posielam Otec, aj ja posielam vás**“ (Jn 20, 21)

1 Učenikom povedal: „Bol istý bohatý človek, ktorý mal správcu, a toho obžalovali u neho, že mu rozhadzuje majetok. 2 Zavolať si ho a povedal mu: „Čo to počúvam o tebe? Vydaj počet zo svojho šafárenia, lebo už nemôžeš ďalej šafáriť.“ 3 Správca si povedal: „Čo budem robiť, keď ma môj pán zbavuje správcovstva? Kopať nevládzem, žobrať sa hanbím. 4 Viem, čo urobím, aby ma niekde prijali do domu, keď ma zbavia správcovstva.“ 5 Zavolať si po jednom dlžníkov svojho pána a vravel prvému: „Koľko dlhuješ môjmu pánovi?“ 6 On povedal: „Sto kadí oleja.“ Vravel mu: „Tu máš svoj úpis, rýchlo si sadni a napíš päťdesiat.“ 7 Potom povedal inému: „A ty koľko dlhuješ?“ On vravel: „Sto meríc pšenice.“ Vravel mu: „Tu máš svoj úpis a napíš osemdesiat.“ 8 A pán pochválil nepoctivého správcu, že si opatrne počínal. Lebo synovia tohto sveta sú voči sebe navzájom predvídavejší ako synovia svetla. 9 Aj ja vám hovorím: Robte si priateľov z nespravodlivej mamony, aby vás, až sa pominie, prijali do večných príbytkov.“

(Lk 16, 1 – 9)

Na Ježiša urobila oveľa väčší dojem opatrnosť „synov tohto sveta“ než naivita, ktorá je bežná u „synov svetla“. Vráťme sa k analógii s holubicami a hadmi – Ježiš nás vyslovene nabáda, aby sme boli chytrí a obozretní: „Chcem, aby ste boli rovnako šikovní... nie aby ste sa samolúbo dobre správali.“

Odpoveď Boha na odpor Babylončanov bola veľmi chytrá a duchaplná – zmätenie jazykov na zemi. Ľudia mohli síce v niečom pokročiť, no trvalo im dlho, kým sa opäť zjednotili v rebélii proti Bohu. Vložiť do nášho srdca večnosť bolo tiež chytré, pretože aj toho najposlednejšieho z nás bude po všetky dni jeho života prenasledovať nenaplnená túžba, ktorá nás neustále núti hľadať Prameň, ktorý ako jediný uhasí náš smäd.

Vanutie Ducha svätého v Cirkvi je chytré a múdre – vanie raz tam, raz tam, zabraňuje predpovedať model jeho konania a nepriateľom znemožňuje umlčať ho.

Ježiš je slobodný, svätý a chytrý – preto ho milujem.